

ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE I KOMPETENCJE ZAWODOWE NA MAZOWIECKIM RYNKU PRACY

Powiat sierpecki

**Badanie realizowane
na zlecenie:**

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
ul. Młynarska 16
01-205 Warszawa

**Wykonawca
badania:**

44-206 Rybnik
ul. Kowalczyka 17
tel. 32 422 17 07
biuro@biostat.com.pl

Autorzy raportu:

Bartosz Olcha – kierownik projektu
dr Małgorzata Zofia Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Marian Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Ewa Tkocz-Piszczyk – członek zespołu badawczego
Jakub Galeja – członek zespołu badawczego
Rafał Piszczyk – członek zespołu badawczego
Barbara Gorzawska – członek zespołu badawczego
Jeremiasz Pilarz – członek zespołu badawczego

Termin realizacji:

wrzesień – grudzień 2017 r.

Informacje nt. badania

Podstawowym celem zrealizowanego badania była charakterystyka popytu na pracę na poziomie powiatów i województwa mazowieckiego z wyodrębnieniem różnych źródeł danych, zestawienie informacji pochodzących z tych źródeł, wskazanie na różnice i podobieństwa między nimi, interpretacja różnic.

W toku realizacji badania poszukiwano odpowiedzi na pięć głównych pytań sformułowanych na etapie konceptualizacji projektu:

1. Na jakie zawody jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
2. Na jakie kwalifikacje zawodowe jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
3. Na jakie kompetencje jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
4. W jakich branżach jest największy a w jakich najmniejszy popyt na pracę w poszczególnych powiatach i województwie?
5. Jakie jest zróżnicowanie w zakresie popytu na pracę pomiędzy powiatami?

W niniejszym opracowaniu znajdują się wyniki analizy ogłoszeń o wolnych miejscach. Ogłoszenia pozyskane zostały z publikatorów zewnętrznych (strony internetowe, tytuły prasowe) oraz pozyskane bezpośrednio z zasobów Powiatowego Urzędu Pracy. Analiza objęła ogłoszenia opublikowane w okresie: 1.09.2017 r. – 31.10.2017 r.

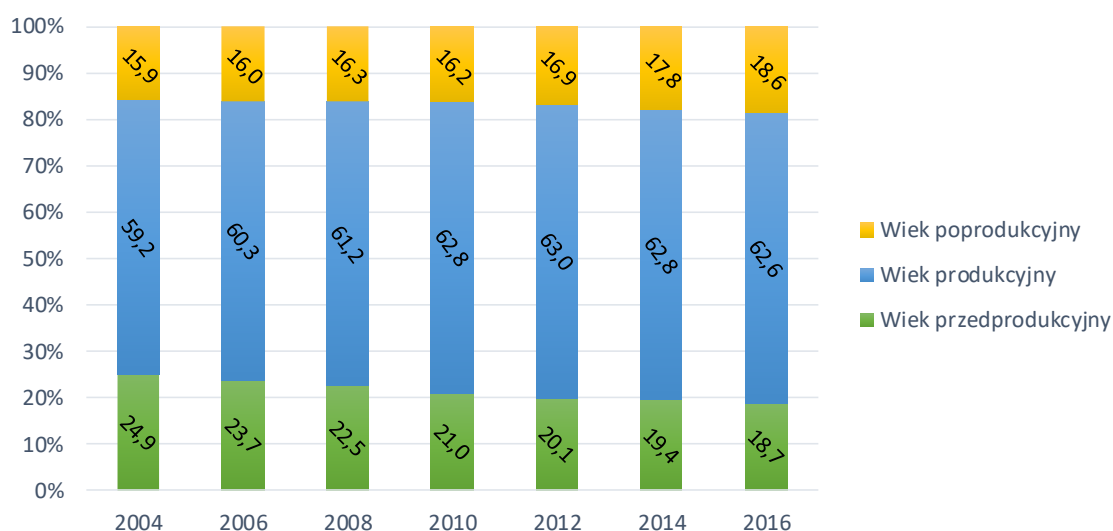
Nad prawidłowością wykonania projektu czuwał jego Zleceniodawca – Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie. Badanie wykonane zostało przez firmę BIOSTAT. Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie i zestawienie najważniejszych wyników uzyskanych w toku analizy powiatowej.

Charakterystyka powiatu

Powiat sierpecki rozciąga się na powierzchni ok. 852 km², a w jego skład wchodzi łącznie siedem gmin (jedna miejska oraz sześć gmin wiejskich), odpowiednio: Sierpc (gmina miejska), Gozdowo (gmina wiejska), Mochowo (gmina wiejska), Rościszewo (gmina wiejska), Sierpc (gmina wiejska), Szczutowo (gmina wiejska), Zawidz (gmina wiejska).¹

Powiat jest zamieszkiwany przez 52721 mieszkańców, z czego 25906 stanowią mężczyźni a 26815 kobiety. Jest to obszar o niskiej gęstości zaludnienia (62 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2004 do roku 2016 zmniejszyła się, co wskazuje na niską atrakcyjność osiedleńczą powiatu sierpeckiego. Jednocześnie powiat cechuje ujemny przyrost naturalny kształtujący się na poziomie -135.

Rysunek 1. Procentowy skład ludności powiatu sierpeckiego (2016)

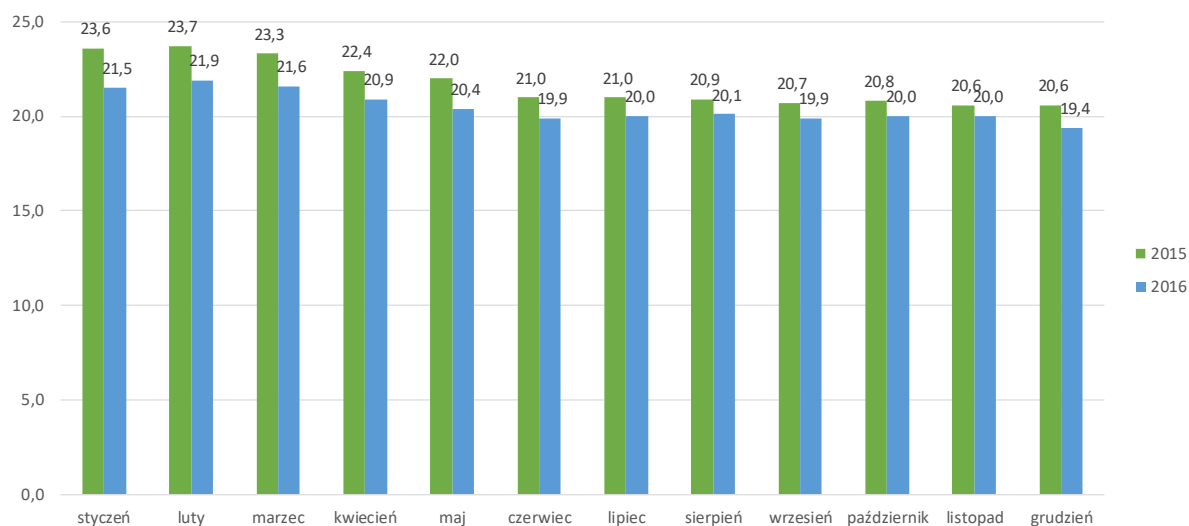
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Dane wskazują ponadto, że ponad 62% mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, 19% w wieku przedprodukcyjnym, a kolejne 19% w wieku poprodukcyjnym. Większość populacji powiatu stanowią zatem osoby aktywne na rynku pracy. W zakresie migracji ludności, w roku 2016 zarejestrowano 393 zameldowań w ramach ruchu wewnętrznego oraz 594 wymeldowań. W wyniku tych ruchów, saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu sierpeckiego

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016 r

-201². Saldo migracji zagranicznych w 2016 roku w powiecie sierpeckim wyniosło natomiast 0.³

Rysunek 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie sierpeckim

Jak wynika z analizy rynku pracy na 1000 mieszkańców pracuje 141 osób. Jest to wskaźnik mniejszy od danych dla województwa mazowieckiego oraz danych krajowych. Wśród osób pracujących 54% stanowią kobiety, zaś 46% mężczyźni. Powiat sierpecki charakteryzuje się wyższą stopą bezrobocia (19,4%) w porównaniu do danych dla województwa mazowieckiego (7,0%). Przeciętne wynagrodzenie brutto wynosi 3393,19⁴.

² Tamże

³ Tamże

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016

Struktura ofert pracy objętych analizą

Pierwszym etapem analizy zgromadzonych ogłoszeń o wolnych miejscach pracy była charakterystyka branżowa podmiotów, które w badanym okresie poszukiwały pracowników. Ogółem analizą objęto 169 ogłoszeń (140 ogłoszeń z publikatorów i 29 ogłoszeń z PUP). 72,8% zgromadzonych ogłoszeń pochodziło bezpośrednio od pracodawców, źródłem 23,1% ofert były agencje zatrudnienia. W przypadku pozostałych ofert nie udało się zidentyfikować podmiotu. Szczegółowe dane uwzględniające podział na źródło ogłoszenia przedstawione zostały w poniższej tabeli. Z zestawienia wynika, że w okresie objętym badaniem największym potencjałem zatrudnieniowym w powiecie sierpeckim charakteryzowały się branże: Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; Sekcja F – Budownictwo; Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa; Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

Analiza struktury ogłoszeń o wolnych miejscach pracy w podziale uwzględniającym źródło pochodzenia oferty wykazała ponadto, że pracowników za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwały przede wszystkim podmioty związane z budownictwem oraz handlem hurtowym i detalicznym; naprawą pojazdów samochodowych włączając motocykle. Wśród ogłoszeń internetowych/prasowych największe odsetki pochodziły od podmiotów działających w zakresie administrowania i działalności wspierającej oraz budownictwa.

Tabela 1. Struktura ofert objętych analizą

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=29]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=135]	Ogółem [%; N=164]
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	10,3%	37,8%	32,9%
Sekcja F – Budownictwo	34,5%	21,5%	23,8%
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	3,4%	15,6%	13,4%
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	17,2%	11,9%	12,8%
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	10,3%	5,2%	6,1%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0,0%	3,0%	2,4%
Sekcja P – Edukacja	3,4%	2,2%	2,4%

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=29]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=135]	Ogółem [%; N=164]
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa	13,8%	0,0%	2,4%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0,0%	1,5%	1,2%
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,0%	0,7%	0,6%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0,0%	0,7%	0,6%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3,4%	0,0%	0,6%
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3,4%	0,0%	0,6%

Zapotrzebowanie na zawody

Na potrzeby niniejszego opracowania zawody wymienione w ogłoszeniach o wolnych miejscach pracy zagregowane zostały do wielkich grup zawodów. W powiecie sierpeckim najczęściej ogłoszeń dotyczyło poszukiwania w grupach: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń; pracownicy wykonujący prace proste; pracownicy biurowi.

Analiza struktury ogłoszeń w podziale źródłowym wykazała również, że za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwani byli przede wszystkim robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz pracownicy wykonujący prace proste. Ogłoszenia pochodzące z publikatorów najczęściej zawierały oferty pracy dla robotników przemysłowych i rzemieślników oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń.

Tabela 2. Zapotrzebowanie na zawody

Nazwa grupy wielkiej	Struktura ofert z PUP [%; N=29]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=140]	Ogółem [%; N=169]
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	44,8%	37,1%	38,5%
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	10,3%	22,9%	20,7%
Pracownicy wykonujący prace proste	24,1%	10,7%	13,0%
Pracownicy biurowi	0,0%	10,0%	8,3%
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,3%	7,9%	8,3%
Technicy i inny średni personel	6,9%	5,7%	5,9%
Specjaliści	3,4%	4,3%	4,1%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,0%	0,7%	0,6%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,0%	0,7%	0,6%

Zapotrzebowanie na kwalifikacje

Ogłoszenia w wolnych miejscach pracy zanalizowano także pod kątem ich zawartości. Informacja o doświadczeniu zawodowym pojawiła się w przypadku 43,8% ogłoszeń (45,0% ogłoszeń z publikatorów i 37,9% ogłoszeń z PUP). Z tej puli 75,7% ofert pracy zawierało wymóg doświadczenia na podobnym stanowisku. Konieczność posiadania doświadczenia branżowego została wyartykułowana w treści 9,5% ogłoszeń, w tym wyłącznie w treści ogłoszeń pochodzących z publikatorów. Dodatkowo zauważyć należy, że w przypadku 14,9% ogłoszeń pracodawcy jasno określili, że jakiegokolwiek doświadczenie (branżowe lub na podobnym stanowisku) nie jest wymagane.

Tabela 3. Wymagane doświadczenie

Wymagane doświadczenie	Struktura ofert z PUP [%; N=11]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=63]	Ogółem [%; N=74]
Doświadczenie na podobnym stanowisku	90,9%	73,0%	75,7%
Nie wymagane	9,1%	15,9%	14,9%
Doświadczenie w branży	0,0%	11,1%	9,5%

Informacja o wymaganym stażu pracy pojawiła się w przypadku 16,6% ogłoszeń (17,9% ogłoszeń z publikatorów i 10,3% ogłoszeń z PUP). Spośród ogłoszeń, w których wspomniany został staż pracy, 89,3% ofert zawierało zapis o konieczności posiadania stażu pracy. W przypadku pozostałych ofert autor ogłoszenia zawarł w ich treści zapis potwierdzający, że staż pracy nie jest wymagany. Średni wymagany staż pracy wyniósł 2,6 lat.

Tabela 4. Wymagany staż pracy

Wymagany staż pracy	Struktura ofert z PUP [%; N=3]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=25]	Ogółem [%; N=28]
Wymóg stażu pracy	100,0%	88,0%	89,3%
Nie wymagany staż pracy	0,0%	12,0%	10,7%

W 29,0% spośród zgromadzonych ogłoszeń (16,4% ogłoszeń z publikatorów i 89,7% ogłoszeń z PUP) pojawiła się informacja dotycząca pożądanego wykształcenia. Podmioty poszukujące pracowników relatywnie najczęściej oczekiwały wykształcenia zasadniczego zawodowego. Mniej liczne były ogłoszenia, w których odnotowano wymóg posiadania m.in. ukończonej szkoły podstawowej (tylko w treści ogłoszeń pochodzących z powiatowego urzędu pracy) lub wykształcenia średniego technicznego (jedynie w treści ogłoszeń pochodzących z publikatorów).

Tabela 5. Wymagane wykształcenie

Wymagane wykształcenie	Struktura ofert z PUP [%; N=26]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=23]	Ogółem [%; N=49]
zasadnicze zawodowe	42,3%	47,8%	44,9%
ukończona szkoła podstawowa	46,2%	0,0%	24,5%
średnie techniczne	0,0%	21,7%	10,2%
ukończona szkoła średnia - bez spre-cyzowania	3,8%	13,0%	8,2%
średnie ogólnokształcące	3,8%	8,7%	6,1%
wyższe zawodowe (licencjat, tytuł inżyniera)	3,8%	4,3%	4,1%
w trakcie studiów	0,0%	4,3%	2,0%

Informacja na temat oczekiwanej znajomości języka lub języków obcych odnotowana została w przypadku 7,7% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy. Analiza ofert wykazała, że od kandydatów do pracy najczęściej oczekiwano znajomości języka niemieckiego. W pozostałych ogłoszeniach pojawiły się wymogi w zakresie opanowania języka angielskiego. Ze względu na niewielką liczbę obserwacji dotyczących ogłoszeń z powiatowego urzędu pracy (1 oferta) odstąpiono od przedstawienia wyników badania w podziale uwzględniającym źródło pochodzenia oferty. W poniższej tabeli wartości procentowe nie sumują się do 100%. Wynika to z faktu, iż w 1,8% przypadków (N=3) wskazano więcej niż jeden wymagany język obcy.

Tabela 6. Wymagane języki obce

Wymagane języki obce	Ogółem [%; N=13]
Język niemiecki	84,6%
Język angielski	38,5%

Zbadano również jak w zgromadzonych ofertach pracy przedstawia się rozkład dotyczący uprawnień do kierowania pojazdami. 13% ogłoszeń zawierało informację o wymogu posiadania prawa jazdy. W trakcie analizy materiału ustalono, że wśród najczęściej wymaganych kategorii znalazły się: prawo jazdy kategorii B i B1 oraz prawo jazdy kategorii B+E, C+E lub D+E. Ze względu na niewielką liczbę obserwacji dotyczących ogłoszeń z powiatowego urzędu pracy (1 oferta) odstąpiono od przedstawienia wyników badania w podziale uwzględniającym źródło pochodzenia oferty.

Tabela 7. Wymagana kategoria prawa jazdy

Wymagane prawo jazdy	Ogółem [%; N=22]
Prawo jazdy kategorii B, B1	50,0%
Prawo jazdy kategorii B+E, C+E lub D+E	45,5%
Prawo jazdy kategorii C, C1	4,5%

W 7,1% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy (6,4% ogłoszeń z publikatorów i 10,3% ogłoszeń z PUP) pojawiły się dane na temat wymaganych kwalifikacji i uprawnień zawodowych. W powiecie sierpeckim do najczęściej wymaganych kwalifikacji zaliczyć należy uprawnienia spawacza/pilarza, do przewozu materiałów/osób (wymieniane wyłącznie w treści ogłoszeń pochodzących z publikatorów) oraz elektryczne. Ponadto, 3% ofert pracy, w tym jedynie oferty pochodzące z publikatorów, zawierało informacje o innych wymaganiach stawianych kandydatom (m.in. licencje, kursy). Wymieniano tutaj książeczkę sanitarno-epidemiologiczną kartę pracy kierowcy, świadectwo kwalifikacji zawodowej.

Tabela 8. Inne wymagania

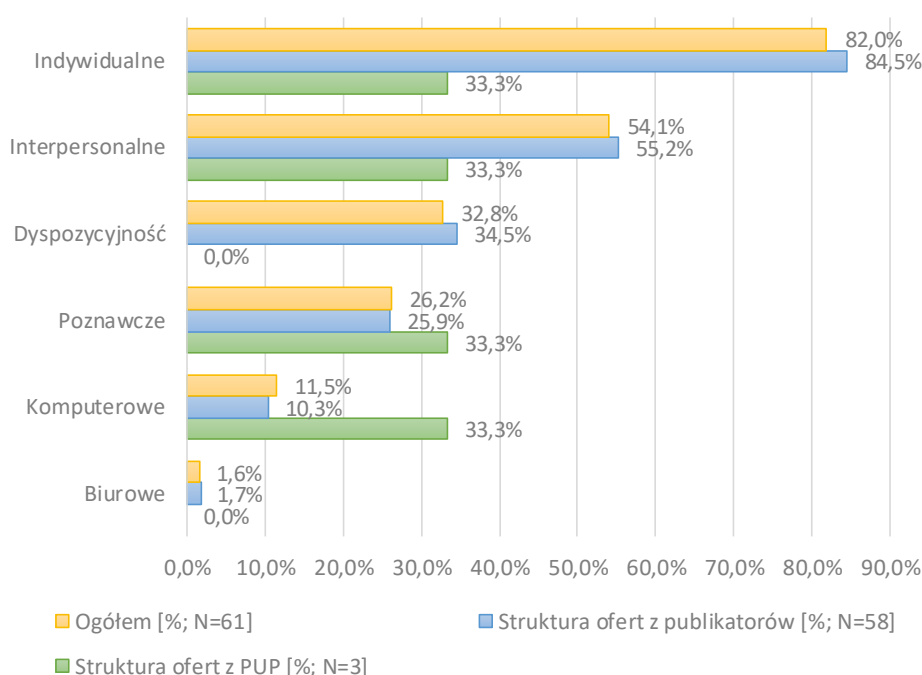
Wymagane/mile widziane kwalifikacje/uprawnienia zawodowe	Odsetek ofert [%]	Inne wymagania (wymagane/mile widziane licencje, ukończone kursy)	Odsetek ofert [%]
Spawacza/pilarza	50,0%	Książeczka sanitarno-epidemiologiczna	60,0%
Do przewozu materiałów/osób	16,7%	Karta kierowcy, świadectwo kwalifikacji zawodowej	40,0%
Elektryczne	16,7%	-	-
Do kierowania wózkiem widłowym	8,3%	-	-
Operatora koparki/ładowarki/spycharki	8,3%	-	-

Zapotrzebowanie na kompetencje

Kompetencje w ostatnich latach zdecydowanie zyskały na znaczeniu. Podmioty poszukujące pracowników w powiecie sierpeckim umieściły informację na temat oczekiwanych kompetencji w 36,1% ogłoszeń (41,4% ogłoszeń z publikatorów i 10,3% ogłoszeń z PUP). Od kandydatów oczekuje się przede wszystkim kompetencji indywidualnych, w skład których wchodzi m.in. zaangażowanie, dokładność, samodzielność, pozytywne nastawienie do pracy, czy odporność na stres.

Poszczególne kompetencje najczęściej pojawiające się w ogłoszeniach to dokładność, skrupulatność, staranność, pozytywne nastawienie do pracy oraz zaangażowanie.

Rysunek 3. Zapotrzebowanie na kompetencje

Pogłębiona analiza wymogów dotyczących dyspozycyjności ujawniła, że oczekiwano tutaj przede wszystkim dyspozycyjności czasowej związanej z elastycznością czasu pracy. Wskazanie dotyczące dyspozycyjności zidentyfikowane zostały tylko w treści ogłoszeń pochodzących z publikatorów.

Tabela 9. Wymagana dyspozycyjność

Wymagana dyspozycyjność	Ogółem [%; N=20]
Czasowa – elastyczność czasu pracy	95,0%
Wyjazdowa – gotowość do wyjazdów służbowych	5,0%

Oferowane warunki zatrudnienia

Analizą objęto także informacje najistotniejsze z punktu widzenia osób poszukujących pracy, dotyczące proponowanej formy zatrudnienia, wymiaru czasu pracy, wynagrodzenia i innych korzyści pozapłacowych. 51,5% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy (51,4% ogłoszeń z publikatorów i 51,7% ogłoszeń z PUP) zawierało informację na temat ofertowanej formy zatrudnienia. 87,4% z nich dotyczyło zarobkowania na podstawie umowy o pracę. Propozycję umowy cywilno-prawnej (zlecenie, o dzieło) zidentyfikowano w 9,2% przypadków, w tym tylko w treści ogłoszeń pochodzących z publikatorów.

Tabela 10. Proponowana forma zatrudnienia

Proponowana forma zatrudnienia	Struktura ofert z PUP [%; N=15]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=72]	Ogółem [%; N=87]
umowa o pracę na czas określony	53,3%	43,1%	44,8%
umowa o pracę tymczasową	0,0%	25,0%	20,7%
umowa cywilno-prawna (o dzieło, zlecenie)	0,0%	11,1%	9,2%
umowa o pracę na okres próbny	40,0%	1,4%	8,0%
umowa o pracę bez określenia rodzaju	0,0%	9,7%	8,0%
umowa o pracę na czas nieokreślony	6,7%	5,6%	5,7%
umowa na zastępstwo	0,0%	1,4%	1,1%
umowa agencyjna	0,0%	1,4%	1,1%
inna, jaka?	0,0%	1,4%	1,1%

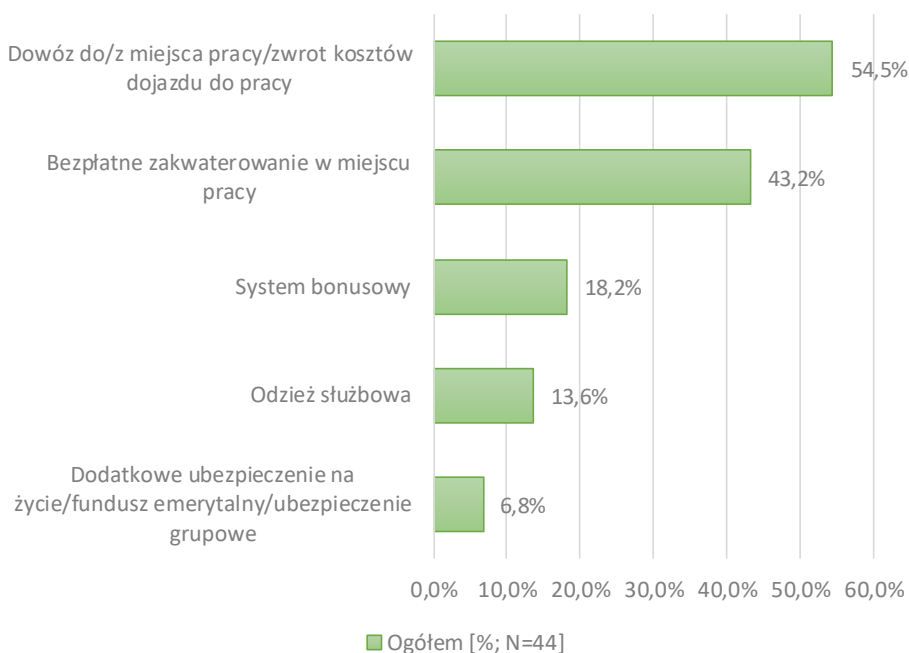
Podmioty poszukujące pracowników proponowały jedynie zatrudnienie w wymiarze pełnego etatu. Należy także zaznaczyć, że jakakolwiek informacja na temat proponowanego wymiaru zatrudnienia dotyczyła 43,2% zgromadzonych ofert (41,4% ofert z publikatorów i 51,7% ofert z PUP).

W treści 26,6% ogłoszeń (12,1% ogłoszeń z publikatorów i 96,6% ogłoszeń z PUP) odnotowano kwotę proponowanego wynagrodzenia. Na podstawie zgromadzonych ofert ustalono kwotę średniego wynagrodzenia. W powiecie sierpeckim wyniosła ona 3796,27 złotych.

Pracodawcy coraz częściej korzystają z możliwości zapewnienia swoim pracownikom dodatkowych korzyści pozapłacowych. Zaliczyć można do nich m.in. pakiety medyczne i rekreacyjne, dofinansowanie szkoleń, dodatkowe ubezpieczenia i pakiety socjalne. W treści 26% zgromadzonych ogłoszeń, w tym wyłącznie w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów, pojawiły się

informacje o dodatkowych korzyściach związanych z zatrudnieniem. Najczęściej oferowano: dowóz do/z miejsca pracy/zwrot kosztów dojazdu do pracy, bezpłatne zakwaterowanie w miejscu pracy, system bonusowy oraz odzież służbową.

Rysunek 4. Najczęściej proponowane korzyści pozapłacowe

Perspektywa ponadlokalna

Na tle pozostałych podregion płocki wyróżnia się szczególnie wysokim potencjałem zatrudnienia w działalności w zakresie administrowania oraz działalności wspierającej. Najbardziej poszukiwanymi pracownikami są natomiast robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Tabela 11. Perspektywa ponadlokalna

Podregion	Liczba ofert pracy objętych analizą	Sekcja z największym potencjałem zatrudnienia	Najbardziej poszukiwana grupa wielka zawodów
Warszawa	4542	budownictwo	pracownicy usług i sprzedawcy
Radomski	1916	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Warszawski Wschodni	2365	przetwórstwo przemysłowe	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Warszawski Zachodni	4223	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Ciechanowski	1719	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Płocki	1070	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Ostrołęcki	1433	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Siedlecki	1267	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy